

การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ Human Resource Planning

การวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร Strategic Planning

การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ Human Resource Planning

คาดการณ์ความต้องการบุคลากร
Forecasting Human Resource Requirement

บุคลากรที่มีอยู่
Forecasting Human Resource Availability

เปรียบเทียบ

ความต้องการ = บุคลากรที่มีอยู่

No Action

Take Care

ความต้องการ < บุคลากรที่มีอยู่

จำกัดการทำงานลง
ลดชั่วโมงการทำงาน
เกษียณก่อนกำหนด
เลิกจ้าง
ลดขนาดองค์กร

ความต้องการ > บุคลากรที่มีอยู่

ทางเลือกก่อนสรรหา

สรรหาใหม่

การคัดเลือก

ปัญหาด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์

1. ปัญหาการผสมผสานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Integration)

องค์การขาดการผสมผสานเชิงกลยุทธ์ เช่น ขาดการวางแผนธุรกิจ ทำให้การบริหารขาดทิศทางที่ชัดเจน ไม่มีการตั้งเป้าหมายในการดำเนินงานตามช่วงเวลาในอนาคต นอกจากจะไม่สามารถวัดผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจแล้ว ยังทำให้เกิดปัญหาการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ด้วย

ปัญหาด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์

2. ปัญหาการเปรียบเทียบมาตรฐานในการจัดการทรัพยากรมนุษย์กับองค์การอื่น (Benchmarking)

การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ขององค์การส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่การเปรียบเทียบมาตรฐานการปฏิบัติขององค์การอื่น โดยเฉพาะองค์การคู่แข่ง ทำให้องค์การไม่สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และระยะเวลาในการปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติของพนักงานได้

ปัญหาด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์

3. ปัญหาด้านกฎระเบียบ ข้อกำหนด หรือโครงสร้างการบริหาร (Rigid Structure)

ถ้าองค์กรมีกฎระเบียบ ข้อกำหนด หรือโครงสร้างทางการบริหารที่ซับซ้อนและไม่ยืดหยุ่น การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และความจำเป็นทางธุรกิจจะทำได้ยาก

ปัญหาด้านการวางแผนทรัพยากรมนุษย์

4. ปัญหาการผสมผสานการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (No Integrative Human Resource Management) กิจกรรมการบริหารแยกออกจากกัน ไม่มีการประสานและสนับสนุนกัน ต่างฝ่ายต่างทำ
5. ปัญหาการคาดคะเนความต้องการด้านกำลังคน (No Manpower Requirement Forecast) คือ ไม่มีการวางแผนกำลังคนที่ดี

การสรรหาบุคลากร

การวางแผนทรัพยากรมนุษย์
HUMAN RESOURCE PLANNING

พิจารณาทางเลือกก่อนการสรรหา
Alternatives to Recruitment

กระบวนการของการสรรหา
Recruitment

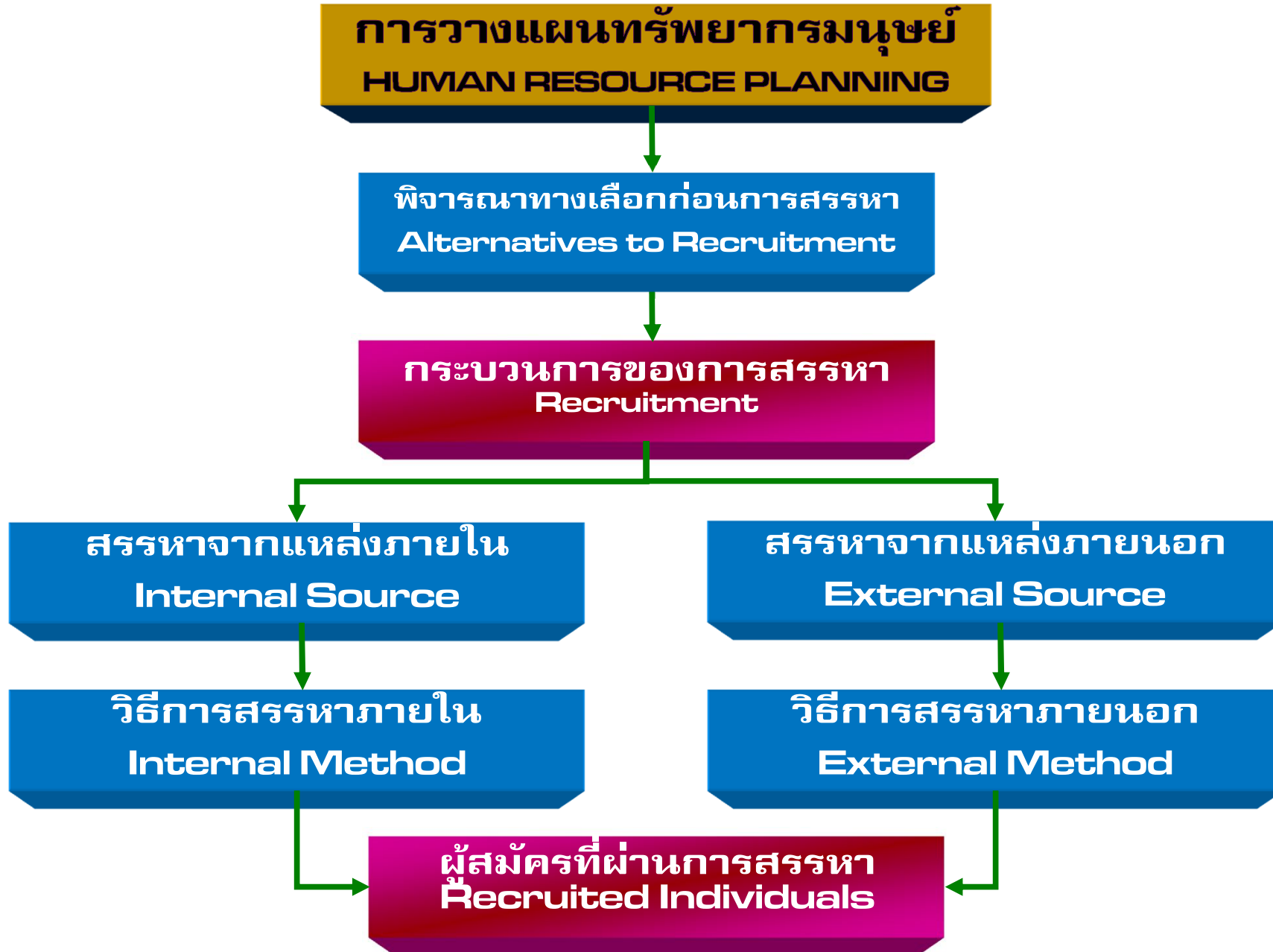
สรรหาจากแหล่งภายใน
Internal Source

สรรหาจากแหล่งภายนอก
External Source

วิธีการสรรหาภายใน
Internal Method

วิธีการสรรหาภายนอก
External Method

ผู้สมัครที่ผ่านการสรรหา
Recruited Individuals

กรณีที่มีแรงงานขาดแคลน

Option	Speed	Revocability
การทำงานล่วงเวลา	เร็วมาก	สูง
การจ้างแรงงานชั่วคราว	เร็วมาก	สูง
การมอบให้หน่วยงานภายนอกรับช่วงทำงาน	เร็วมาก	สูง
การโยกย้ายพนักงานใหม่	ช้า	สูง
การลดอัตราการออกจากงาน	ช้า	กลาง
การว่าจ้างใหม่จากภายนอก	ช้า	ต่ำ
นวัตกรรมทางเทคโนโลยี	ช้า	ต่ำ

ระวัง

ทำงาน เลิกยาก

การสรรหาจากภายใน (INTERNAL SOURCES)

- เป็นการโอนย้าย (Transfer) หรือ เลื่อนตำแหน่ง (Promotion) ให้กับพนักงานภายในองค์กร
- การสรรหาจากภายในที่ดี มีประสิทธิภาพ จะต้องเปิดประกาศตำแหน่งว่างให้พนักงานรับทราบ (Job Posting) เพื่อให้พนักงานที่สนใจได้เข้ามากรอกใบสมัคร

การสรรหาจากภายนอก (EXTERNAL SOURCE)

- เป็นการสรรหาบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่องค์กรไม่มีพนักงานคุณสมบัติแบบนี้
- การรับบุคคลภายนอกจะทำให้องค์กรได้รับความคิดใหม่ๆแตกต่างจากเดิม

การคัดเลือก

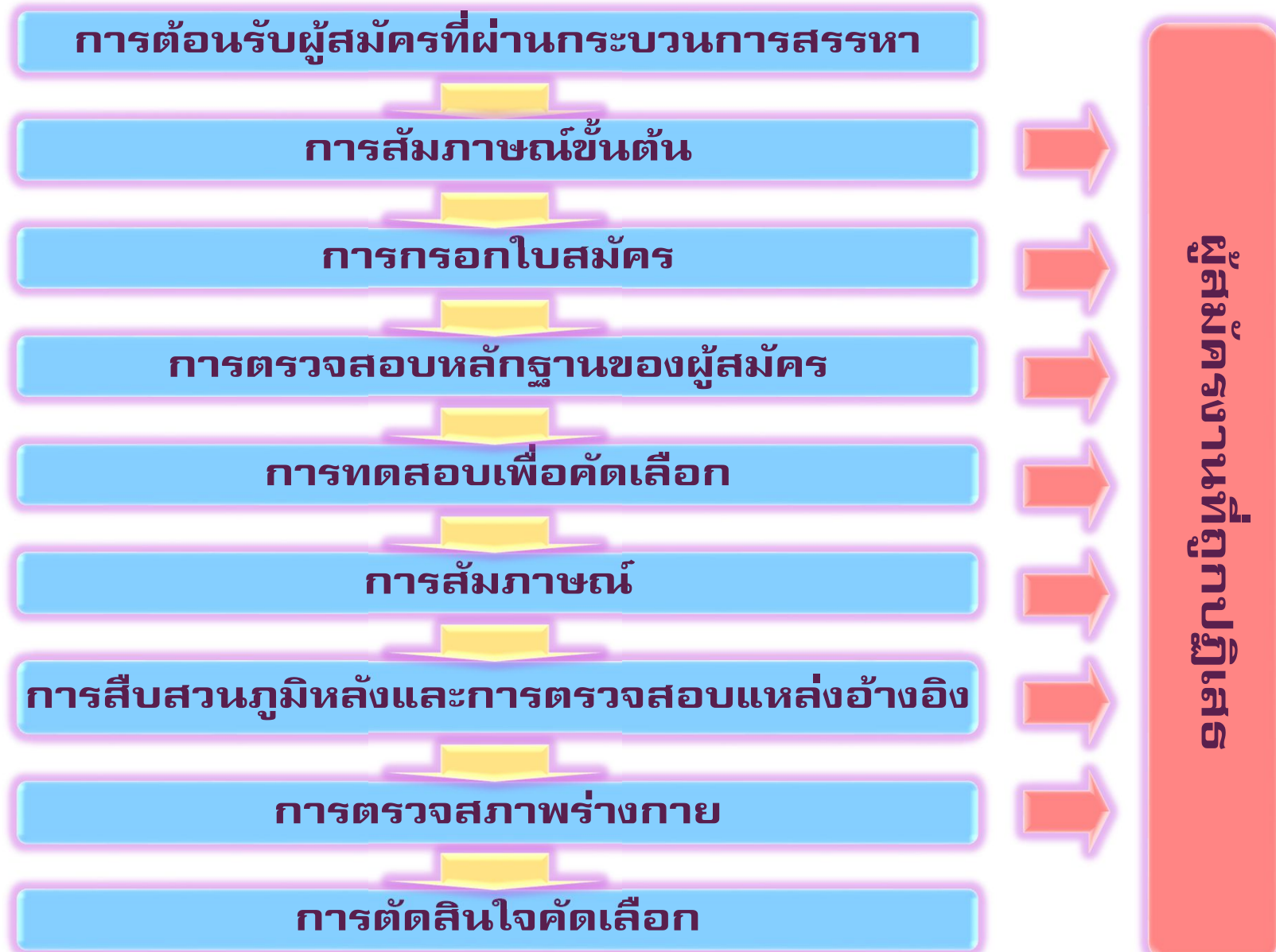

การคัดเลือก(SELECTION)

- เป็นกระบวนการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มาสมัครงาน โดยคาดว่าจะจะเป็นบุคคลที่ทำงานได้ประสบความสำเร็จได้ดีที่สุด โดยพิจารณาจากทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง

กระบวนการในการคัดเลือกพนักงาน

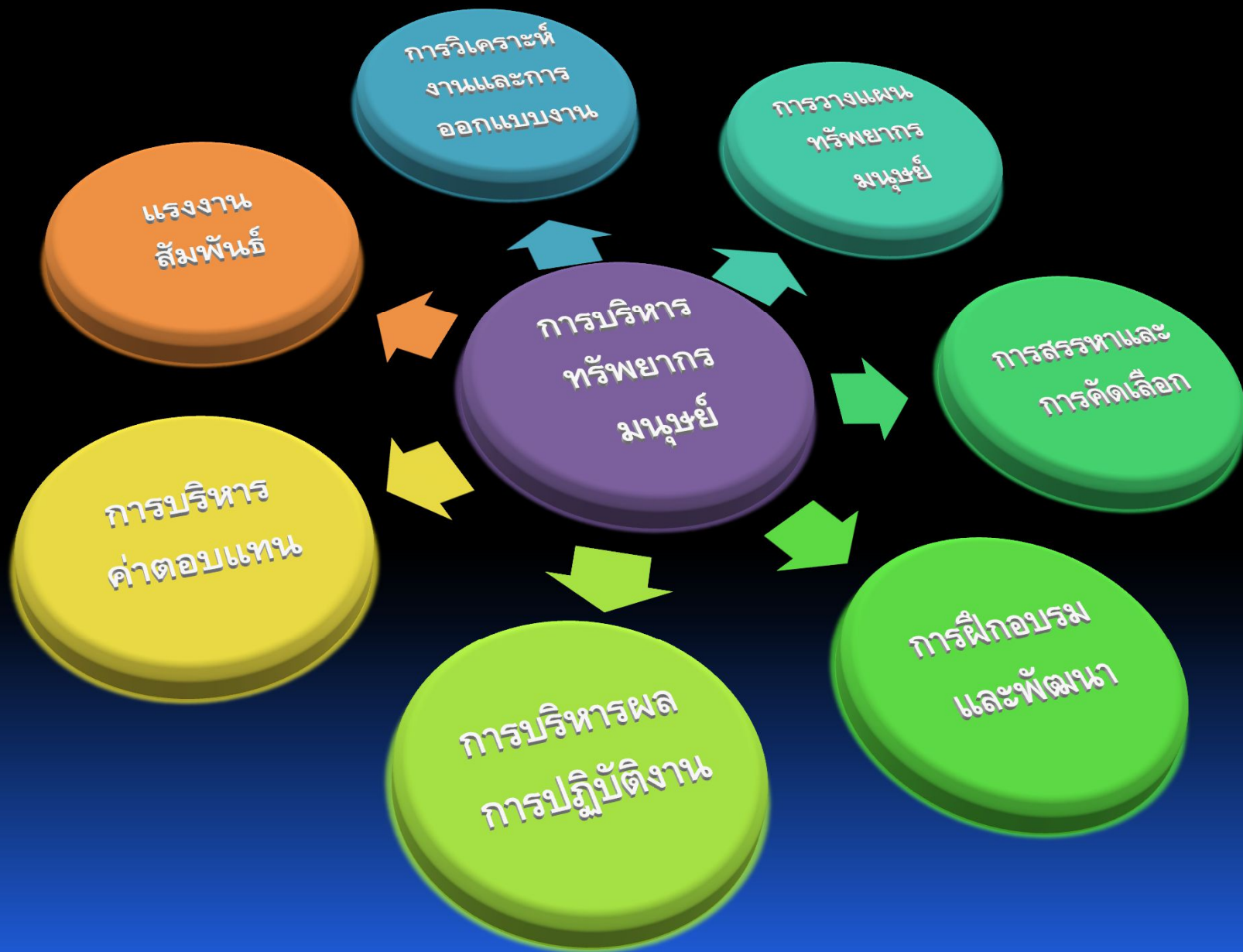
ปัญหาของการสรรหาและการคัดเลือก

1. การสรรหาและคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์จากภายในองค์กร
  - 1.1 ขาดการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องตำแหน่งงานว่างที่ดีพอ
  - 1.2 ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้มีโอกาสโอนย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ยังหน่วยงานอื่น
  - 1.3 ขาดความเป็นธรรมในการคัดเลือก
  - 1.4 องค์กรขาดโอกาสที่จะคัดเลือกคนที่มีความสามารถสูง และเหมาะสมกับตำแหน่งจากภายนอก
  - 1.5 การสรรหาและคัดเลือกพนักงานภายในองค์กรอย่างเดียว จะทำให้วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมขององค์กรมีลักษณะคงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง ขาดการผสมผสานจากปัจจัยภายนอก
  - 1.6 การสรรหาและคัดเลือกพนักงานภายในองค์กร สามารถทำได้เฉพาะในบางระดับและทำได้ในขอบเขตที่จำกัด

ปัญหาของการสรรหาและการคัดเลือก

2. การสรรหาและคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์จากภายนอกองค์การ
  - 2.1 ช่วงเวลาในการรับสมัครพนักงานใหม่ไม่เหมาะสม เช่น การรับสมัครนักศึกษาในช่วงเวลาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาจะมีผู้สมัครจำนวนมาก มีโอกาสเลือกสรรได้มาก แต่ถ้ารับสมัครช่วงเวลาอื่น คนดี ๆ อาจได้งานไปหมดแล้ว หรือ การรับสมัครผู้มีประสบการณ์แล้ว หากทำช่วงปลายปีย่อมไม่เหมาะสม
  - 2.2 องค์การไม่สามารถดึงดูดความสนใจให้ผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการมาสมัครงาน
  - 2.3 ปัญหาได้คนไม่ตรงกับความต้องการ
  - 2.4 ปัญหาเรื่องความยากลำบากในการสรรหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือผู้บริหารที่มีความสามารถ
  - 2.5 ปัญหาเรื่องขาดการสื่อสารการรับสมัครที่ดีและเหมาะสม
  - 2.6 ปัญหาเรื่องกระบวนการคัดเลือกขาดประสิทธิภาพ
  - 2.7 ระบบคัดเลือกโดยการใช้วิธีสัมภาษณ์ที่ไม่มีคุณภาพ ไม่มีการกำหนดมาตรฐานในการสัมภาษณ์
  - 2.8 ขาดการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้สมัคร เพราะไม่มีระบบการจัดการที่ดี
  - 2.9 ปัญหาเรื่องการรักษาความลับ
  - 2.10 ปัญหาเรื่องการเสนอเงินเดือน
  - 2.11 ปัญหาเรื่องการตรวจสอบประวัติผู้สมัคร เพื่อให้แน่ใจว่าได้คนดีมาร่วมงาน

การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร
Training & Career Development

การฝึกอบรม
Training

ความหมายของการฝึกอบรม

คือ การทำให้คนเหมาะสมกับงาน โดยจะเป็นการเน้นการพัฒนาคนไปสู่ตำแหน่งหน้าที่หรืออาชีพ ซึ่งถือเป็นกรรมวิธีในการเพิ่มสมรรถนะในการทำงานของพนักงานทั้งด้านความคิด การกระทำ ความสามารถ ความรู้ความชำนาญ และการแสดงออก และยังเป็นกระบวนการที่ใช้เสริมความรู้ทักษะในการทำงาน และความสามารถของบุคคลให้สามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วย (วิชัย โทสุวรรณจินดา)

การฝึกอบรม

- พฤติกรรมถาวร
- การปฏิบัติที่
ทำซ้ำ ๆ มาตลอด

การ
เปลี่ยนแปลง

ความรู้

ทักษะ/ความ
ชำนาญ

ความสามารถ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์
องค์การ

วัตถุประสงค์
ส่วนบุคคล

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปขององค์การในการจัดฝึกอบรม
2. วัตถุประสงค์ส่วนบุคคลของผู้เข้าฝึกอบรม

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2546 : 233 – 234)

วัตถุประสงค์ทั่วไปขององค์การในการจัดฝึกอบรม

- เพื่อพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานของพนักงานทุกระดับ
- เพื่อเพิ่มทักษะและพัฒนาฝีมือในการปฏิบัติงานให้สามารถรู้ถึงระบบ และวิธีการทำงานที่ถูกต้อง
- เพื่อปรับปรุงทัศนคติของพนักงานไปในทางที่ปรารถนา
- เพื่อช่วยแก้ไขหรือลดปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน
- เพื่อถ่ายทอดข้อมูลและข่าวสารที่เป็นประโยชน์

วัตถุประสงค์ทั่วไปขององค์การในการจัดฝึกอบรม

- เพื่อสอนแนะวิธีการทำงานที่ถูกต้อง เหมาะสม หรือดีที่สุดแก่พนักงาน
- เพื่อจัดวางระบบ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- เพื่อฝึกฝนเตรียมบุคลากร เพื่อความเจริญก้าวหน้าของงาน และการเพิ่มขยายหน่วยงานใหม่ในอนาคต
- เพื่อพัฒนาพนักงานให้สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์การ

วัตถุประสงค์ส่วนบุคคลผู้เข้าฝึกอบรม

- เพื่อพัฒนาทักษะ หรือความชำนาญในการทำงานให้ดีขึ้น
- เพื่อพัฒนาทัศนคติ และบุคลิกภาพในการทำงานให้ถูกต้องและเหมาะสม
- เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานให้ดีขึ้น
- เพื่อฝึกฝนความสามารถในการใช้ดุลยพินิจประกอบการตัดสินใจให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ส่วนบุคคลผู้เข้าฝึกอบรม

- เพื่อเรียนรู้งาน รู้จักใช้เครื่องมืออย่างปลอดภัย ช่วยลดการเสี่ยงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน
- เพื่อให้เข้าใจนโยบาย และเป้าหมายขององค์กรให้ดีขึ้น
- เพื่อให้มีความพึงพอใจในการทำงาน
- เพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ
- เพื่อให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการฝึกอบรม

การ
ประเมิน
ความ
ต้องการ
ในการ
ฝึกอบรม

เตรียม
พนักงาน
ให้พร้อม
ในการ
ฝึกอบรม

การสร้าง
สภาพแวดล้อม
การเรียนรู้

การ
ถ่ายทอด
การ
ฝึกอบรม

การ
เลือก
วิธีการ
ฝึกอบรม

ประเมินผล
การ
ฝึกอบรม

จัดอบรมทบทปีไม่เห็น

เสียเงินเสียทองไป
ตั้งเยอะไม่รู้เลยว่า
ได้อะไรกลับมา

▪ **การจัดหัวข้อการอบรมไม่ตรงตามความต้องการ**

▪ **ไม่เน้นเนื้อหาที่จำเป็น**

การประเมินความต้องการในการฝึกอบรม

▪ **ไม่แน่ใจว่าพนักงานสนใจเรียนหรือไม่**

การประเมินความต้องการในการฝึกอบรม

- การวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training Needs)
  - การวิเคราะห์องค์การ
  - การวิเคราะห์บุคคล
  - การวิเคราะห์ภาระงาน

กระบวนการการประเมินความต้องการการฝึกอบรม

เหตุผลที่ต้องการ อบรม

- ด้านกฎหมาย
- ขาดทักษะพื้นฐาน
- ผลการปฏิบัติงานต่ำ
- เทคโนโลยีใหม่
- ร้องขอจากลูกค้า
- สินค้าใหม่
- มาตรฐานการทำงาน
- งานใหม่
- อื่นๆ

ในบริบทใด

การวิเคราะห์
องค์การ

การ
วิเคราะห์
ภาระงาน

การ
วิเคราะห์
บุคคล

อบรมด้านใด

ใครเข้ารับการอบรม

ผลการวิเคราะห์

- สิ่งที่ต้องการเรียนรู้
- ใครเป็นผู้เข้าอบรม
- แบบของการอบรม
- ความถี่ของการ
อบรม
- การอบรมหรือวิธีอื่น
- ควรประเมินการ
อบรมอย่างไร

ข้อควรจำของการประเมินความต้องการการฝึกอบรม

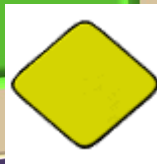
- ควรให้ฝ่ายบริหารเข้ามามีส่วนช่วยในการวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม (จะทำให้คุณได้รับความเห็นชอบต่อสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ไม่ยากนัก) **(วิชามาร)**
- ประเด็นจากข้อ 1 ต้องตีความให้ได้ว่าหากฝึกอบรมตามแนวทางฝ่ายบริหารแล้วจะได้ผลอย่างไร
- ต้องมองภาพรวมให้ออกกว่า
  - ทำไมพนักงานจึงปฏิบัติงานได้ดีหรือไม่ได้ดี?
  - ผลการปฏิบัติงานที่แท้จริงของแต่ละหน่วยงาน ต้องการอะไร?

ขั้นตอนการฝึกอบรม

การ
ประเมิน
ความ
ต้องการ
ในการ
ฝึกอบรม

เตรียม
พนักงาน
ให้พร้อม
ในการ
ฝึกอบรม

การสร้าง
สภาพแวดล้อม
การเรียนรู้

การ
ถ่ายทอด
การ
ฝึกอบรม

การ
เลือก
วิธีการ
ฝึกอบรม

ประเมินผล
การ
ฝึกอบรม

เตรียมพนักงานให้พร้อมในการฝึกอบรม

ประการแรก

การเตรียมพนักงานมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ในเนื้อหาของแผนการฝึกอบรมและสามารถประยุกต์ใช้กับงานที่ทำได้

ประการที่สอง

การพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมการทำงานที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน

ขั้นตอนการฝึกอบรม

การ
ประเมิน
ความ
ต้องการ
ในการ
ฝึกอบรม

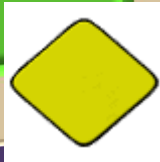
เตรียม
พนักงาน
ให้พร้อม
ในการ
ฝึกอบรม

การสร้าง
สภาพแวดล้อม
การเรียนรู้

การ
ถ่ายทอด
การ
ฝึกอบรม

การ
เลือก
วิธีการ
ฝึกอบรม

ประเมิน
ผลการ
ฝึกอบรม

การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้

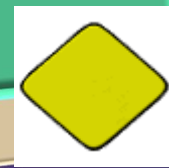
- การเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวร ดังนั้น เพื่อให้พนักงานได้รับความรู้และทักษะในแผนการฝึกอบรมและนำไปใช้ในการทำงานได้ จึงจำเป็นที่ต้องศึกษาถึงหลักการของการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษาและอุตสาหกรรม และการออกแบบสื่อสารโดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ทราบถึงเงื่อนไขที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะสามารถเรียนรู้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนการฝึกอบรม

การ
ประเมิน
ความ
ต้องการ
ในการ
ฝึกอบรม

เตรียม
พนักงาน
ให้พร้อม
ในการ
ฝึกอบรม

การสร้าง
สภาพแวดล้อม
การเรียนรู้

การ
ถ่ายทอด
การ
ฝึกอบรม

การ
เลือก
วิธีการ
ฝึกอบรม

ประเมิน
ผลการ
ฝึกอบรม

การถ่ายทอดการฝึกอบรม

- การใช้ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้ เพื่อใช้ฝึกอบรมในงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการถ่ายทอดการฝึกอบรม ได้รับอิทธิพลจากบรรยากาศของการถ่ายทอด การสนับสนุนจากหัวหน้างาน การสนับสนุนจากผู้ร่วมงาน โอกาสที่ใช้ความสามารถที่ได้เรียนรู้ การสนับสนุนทางเทคนิค และความสามารถในการบริหารตนเอง

ข้อควรจำของการถ่ายทอดการฝึกอบรม

- การฝึกอบรมไม่ใช่การให้การศึกษา หรือคิดว่าเป็นโปรแกรมการศึกษา (Education Program) เพราะการฝึกอบรมถือว่าเป็นการมุ่งเน้นถึงการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานโดยเฉพาะ (Job – Specific Skills)
- หลักสูตรต้องสามารถทำให้บุคคลที่ผ่านการอบรมแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทันที

ขั้นตอนการฝึกอบรม

การ
ประเมิน
ความ
ต้องการ
ในการ
ฝึกอบรม

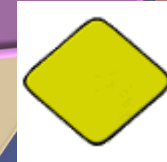
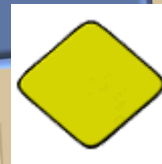
เตรียม
พนักงาน
ให้พร้อม
ในการ
ฝึกอบรม

การสร้าง
สภาพแวดล้อม
การเรียนรู้

การ
ถ่ายทอด
การ
ฝึกอบรม

การ
เลือก
วิธีการ
ฝึกอบรม

ประเมินผล
การ
ฝึกอบรม

การเลือกวิธีการอบรม

- การบรรยาย
- การประชุม
- การสัมมนา
- การสาธิต
- การแสดงบทบาทสมมติ
- การสร้างสถานการณ์จำลอง
- การใช้กรณีศึกษา
- โปรแกรมการเรียนรู้
- เทคนิคการใช้
โสตทัศนูปกรณ์
- การฝึกอบรมโดยใช้
คอมพิวเตอร์เป็นหลัก
- การฝึกอบรมขณะ
ปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการฝึกอบรม

การ
ประเมิน
ความ
ต้องการ
ในการ
ฝึกอบรม

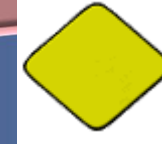
เตรียม
พนักงาน
ให้พร้อม
ในการ
ฝึกอบรม

การสร้าง
สภาพแวดล้อม
การเรียนรู้

การ
ถ่ายทอด
การ
ฝึกอบรม

การ
เลือก
วิธีการ
ฝึกอบรม

ประเมินผล
การ
ฝึกอบรม

การประเมินผลการอบรม

- การประเมินผลกระทบในการฝึกอบรม
  - การประเมินปฏิกิริยา
  - การประเมินการเรียนรู้
  - การประเมินพฤติกรรม
  - การประเมินผลลัพธ์
- การออกแบบการประเมินผลในการฝึกอบรม
  - กลุ่มเปรียบเทียบซึ่งทำการทดสอบก่อนและทดสอบภายหลังการฝึกอบรม
  - การทดสอบก่อนและการทดสอบภายหลังการฝึกอบรม
  - การทดสอบภายหลังการฝึกอบรมเท่านั้น

ข้อควรจำของการประเมินผลการฝึกอบรม

- ควรกำหนดมาตรฐานของผลการปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์ที่แน่นอน
- ผลการปฏิบัติงานระดับใดที่คาดหวังจากบุคลากรและองค์การของคุณ

การฝึกฝนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

เรื่องสำคัญ

- ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ว่าทำไมต้องเข้ามาเรียนรู้ และผู้ใหญ่จะเรียนรู้เฉพาะสิ่งที่เขามีความรู้ดีกว่า มีความจำเป็นต้องเรียน
- ผู้ใหญ่เรียนเพื่อนำไปปฏิบัติ
- ผู้ใหญ่เรียนรู้โดยการกระทำได้ดีกว่าการสอน ผู้ใหญ่จึงควรใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างรวมทั้งให้ลงมือกระทำด้วย
- จุดศูนย์กลางในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่อยู่ที่ปัญหาและปัญหาเหล่านั้นจะต้องเป็นจริง
- ประสบการณ์มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคุณและโทษต่อการเรียนรู้
- ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ได้อย่างดียิ่งในบรรยากาศแวดล้อมที่เป็นกันเอง ไม่ใช่รู้สึกถูกบังคับโดยระเบียบกฎเกณฑ์
- ผู้ใหญ่ต้องการการแนะแนวไม่ใช่การสอน และต้องการการวัดผลด้วยตนเอง มากกว่าการให้คะแนน

การพัฒนาบุคลากร
Career Development

ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

- กระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความสามารถของพนักงานในองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นหนทางให้พนักงานมีศักยภาพ / มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตนในอนาคต และยังส่งผลให้องค์กรเจริญก้าวหน้าอีกด้วย

ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการศึกษ การพัฒนาบุคลากร และการฝึกอบรม

หัวข้อในการเปรียบเทียบ	การศึกษา	การฝึกอบรม	การพัฒนาบุคลากร
1. เป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - เลือกอาชีพ - ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างคุณภาพและความคิดก้าวหน้า
2. เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - กว้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ตรงกับงานที่กำลังปฏิบัติ หรือ กำลังจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตรงกับศักยภาพและงานในอนาคต
3. ตามความต้องการของ	<ul style="list-style-type: none"> - บุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - งาน 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานและบุคคล
4. ระยะเวลาที่ใช้	<ul style="list-style-type: none"> - ยาวและสามารถทำได้เรื่อยๆ ไม่สิ้นสุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระยะเวลาจำกัด 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เวลาตลอดอายุงาน - มองในระยะยาว
5. วัย	<ul style="list-style-type: none"> - วัยเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - วัยทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - วัยทำงาน
6. ความเสี่ยง (ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์)	<ul style="list-style-type: none"> - ปานกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - ต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - สูง
7. การประเมินผล ดูจาก	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติงานในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสำเร็จในการทำงานในปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> - เกือบจะทำการประเมินไม่ได้ เพราะมีตัวแปรจากสภาพแวดล้อมจำนวนมาก ยากแก่การควบคุม

**เน้นตัวบุคคล
Individual Oriented**

**เน้นการทำในสามารถทำงานได้
Job Oriented**

**เน้นที่เป็นเป้าหมายองค์กร
Organizational Oriented**

ความมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากร

ความรู้

ทักษะ/ความ
ชำนาญ

ความ
สามารถ

องค์การ
เจริญก้าวหน้า

ความมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากร

- เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพด้านผลผลิตของพนักงานและเพิ่มกำไรให้แก่องค์กร
- เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้วิธีการ ทักษะ และเทคโนโลยีที่ล้าสมัย
- เพื่อพัฒนาศักยภาพของพนักงานให้ก้าวหน้าไปดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในสายงาน

Agricultural Model

ปัญหาด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1. การฝึกอบรมและพัฒนาไม่ตอบสนองกลยุทธ์ขององค์กร

1.1 การฝึกอบรมและพัฒนาถือเป็นเครื่องมือของฝ่ายจัดการ แต่บางครั้งการ ฝึกอบรมและพัฒนาไม่ตอบสนองกลยุทธ์ขององค์กร เช่น องค์กรมีความ ต้องการยกระดับคุณภาพสินค้าและบริการ แต่กลับไปทำการฝึกอบรมการทำงานเป็นทีม

1.2 การฝึกอบรมและพัฒนาไม่สอดคล้องกับช่วงการพัฒนาธุรกิจ เช่น ธุรกิจอยู่ในช่วงเริ่มต้น แต่การฝึกอบรมและพัฒนาเน้นไปในเรื่องการลดต้นทุนการดำเนินงาน

1.3 ความแตกต่างของลักษณะและประเภทธุรกิจของแต่ละองค์กร เช่น การเลียนแบบการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานขององค์กรที่มีชื่อเสียง โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมในเชิงกลยุทธ์

ปัญหาด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๒. การฝึกอบรมและพัฒนาไม่สอดคล้องกับการพัฒนาสายอาชีพ

2.1 ในแต่ละองค์การจะต้องมีการกำหนดกลุ่มงาน (Job Group) และ ความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) อย่างชัดเจนจากตำแหน่งเริ่มต้น ไปจนถึงสูงสุด ปัญหาคือองค์การไม่ได้กำหนดระดับความรู้ ความสามารถ ในแต่ละระดับงานไว้ให้ชัดเจน จึงไม่สามารถกำหนดหลักสูตร และวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมได้

2.2 แม้บางครั้งจะกำหนดในเรื่องความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ พฤติกรรม ในแต่ละระดับไว้ชัดเจน แต่หากไม่สอดคล้อง และเสริมกัน จะทำให้การพัฒนาพนักงานในแต่ละระดับตาม สายอาชีพขาดความชัดเจน

ปัญหาด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2. การฝึกอบรมและพัฒนาไม่สอดคล้องกับการพัฒนาสายอาชีพ

2.3 การฝึกอบรมและพัฒนาที่ไม่ดำเนินการในช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ ฝึกอบรมแล้วไม่ได้นำความรู้และทักษะไปใช้ในทันที อาจทำให้ลืมได้ ในทางกลับกัน การจัดการฝึกอบรมและพัฒนากำหนดให้มีขึ้นซ้ำไป ปล่อยให้พนักงานเรียนถูกเรียนผิดเป็นเวลานานจนเกิดความเคยชิน เมื่อได้รับการฝึกอบรมอาจจะไม่ยอมเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน

2.4 พนักงานขาดข้อมูลข่าวสารในเรื่องการพัฒนาสายอาชีพ ทำให้พนักงานทำงานโดยปราศจากจุดมุ่งหมายที่ถูกต้อง

2.5 การฝึกอบรมและพัฒนาโดยไม่คำนึงปัจจัยเรื่อง กลุ่มอายุ ระดับตำแหน่งและสายอาชีพที่แตกต่างกัน จะเกิดความสูญเปล่า

ปัญหาด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรมและพัฒนา
กระบวนการฝึกอบรมเริ่มจากการหาความจำเป็นในการฝึกอบรม
ไปสู่การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม หลังจากนั้นจึงลงมือ
ฝึกอบรม และทำการประเมินผล ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

3.1 ปัญหาเรื่อง การหาความจำเป็นในการฝึกอบรมที่
ผิดพลาด จากการได้ข้อมูลที่ผิดพลาดหรือไม่ตรงจุด

3.2 ปัญหาที่เกี่ยวกับโปรแกรมการพัฒนา เช่น หัวข้อ เทคนิคการ
สอน ช่วงเวลา จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม คุณสมบัติของผู้เข้า
ฝึกอบรม

ปัญหาด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรมและพัฒนา

3.3 ปัญหาในการดำเนินการฝึกอบรม เช่น การเลื่อนช่วงเวลา การฝึกอบรม วิทยากรมีความรู้ไม่เพียงพอ เนื้อหาไม่ครอบคลุมเวลาในการฝึกอบรม

3.4 ปัญหาในการประเมินผลการฝึกอบรมและพัฒนา

3.5 ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายการฝึกอบรมและพัฒนา เกิดจาก ผู้บังคับบัญชาไม่เข้าใจนโยบายการฝึกอบรมและพัฒนาของ องค์กร